

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ioannis Tollenarii Brvgensis e Soc. Iesv Specvlvm
Vanitatis Sive Ecclesiastes Solvta Ligataq. Oratione
Dilvcidatvs**

Tollenaer, Jean de

Antverpiæ, 1635

Metrica Paraphrasis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68633)

agnoui quòd in his quoque esset labor, & afflictio spiritus:

18. eò quòd in multâ sapientiâ, multa sit indignatio: & qui addit scientiam, addit & laborem.

METRICA PARAPHRASIS.

QVAECVMQVE scepra Regia gestent manus,
 Quoscumque fasces publica Atlantes rei
 Cincti clientum obnoxio cœtu ambient,
 Quamcumque palmarum spondeat Martis fauor,
 Quascumque merces institor vagus petat,
 Cuicumque lucro plebis insudet labor,
 Quaecumque studia nobiles anima colant,
 Quaecumque cura lancinent pectus; tamen
 Pila Vanitatis turba mortalis sumus,
 Ventisque pretium facimus, & fumo, & nihil.
 Quin & reuulso si quis infami iugo,
 Et vanitate colla calcata erigit,
 Aut vana vulgi studia doctrinae face
 Ex arce mentis despicit; letus nouâ
 Sophiæ repertâ luce dum plaudit sibi,
 Se Vanitatis laqueat incautum plagis.
 Sic ego peragrans mente terrarum sola,
 Et quidquid ambit aureum Phœbi iubar,
 Inanitatis arguens, dixi gemens:
 En fama nomen gemmeis nostrum vehit
 Sublime bigis, meque conspicuo locat
 Mundi theatro. Multa penetraui inçlytæ
 Vigore mentis nocte diu cæcâ abdita;
 Et corde toto admixus expendi vias,
 Quâ vera virtus arduos gressus regit,

Quâ

Quà stultus error deuio titubat gradu :
 Palmamque Sophiæ laude præ cunctis tuli
 Solymæ colonis. Estne qui tantum decus
 Magno pacisci renuat erectum supra
 Scientiarum verticem excelso pede,
 Vi mentis explorare, quo virtus gradu
 Vitiumque constet, quisve sit rerum modus ?
 O nulla veri nominis felicitas !
 Quod antè rebar sorte mortali altius,
 Id vanitatis damnat exhaustus labor,
 Et mille mentis, nomen infaustum, cruces.
 Nam si quis adytis ambiat Sophiæ pedem
 Inferre, & orbis nosse quod gremio latet ;
 Fremit ambientes millies ludi manus,
 Quas veritati tendit optata. Velut
 Celsi Niphatis vertice, aut Nise iugis
 Cùm tigris orba liuet irarum notis,
 Cuius tenellos fors Achamenio Duci
 Ludibria fetus abstulit trepidans eques,
 Furit illa, cursu concito anteuolans leues,
 Zephyro marito quàm sibi propior, Notos ;
 Donec subinde vitreis propter viam
 Delusa spheris tendit incassum pedes,
 Imaginisque fallit amplexu obuie
 Sobolis amorem. Noster haud alio dolor
 Animum cruentat vulnere, & pectus coquit
 Auidum sciendi. Nempe pro sapientiâ
 Prensamus umbras, spemque lactatam fugax
 Imago ludit. Nube si pulsâ tamen
 Lux aliqua menti sidus insinuet suum,
 Et veritatis radiet optatum iubar ;
 Pluria capaci monstrat ignorantie

Latere

Latere gremio, nulla quæ satis dies
 Eruderabit. Truditur dies die,
 Et cura curam gignit: exhaustus labor
 Geminat laborem; postque tot curas tamen
 Siquid didicimus, nec caret fructu labor,
 Hoc scimus unum, scire nos penitus nihil.

PROSA EXEGESIS.

Salomon
 scientia
 cupidus.

DAMNATIS Ecclesiastes humanæ vitæ laboribus, vanisque curis & cogitationibus, ad animum liberalioribus studiis relaxandum, omniq̃ue scientiarum genere excolendum, se contulerat: & facultatem eius desiderio parem subministrabat eximium quoddam sapientiæ lumen eius animo diuinitus infusum; & materiam suppeditabat orbis terrarum, quæ latissimè patet, vniuersus. Itaque nihil intentatum, nihil inexploratum reliquit, sed omne politioris litteraturæ, solidiorisq̃ue doctrinæ genus, à primis litterarum elementis ad summum vsque sapientiæ diuinæ apicem peruagatus est. Non quod prima litterarum elementa excogitarit (hanc enim inuentionem apud Hebræos, Suidas Setho, Philo Abrahamo, Theodoretus Moyfi tribuunt, apud Græcos verò Cadmus omnium pænè consensu hac laude celebratur) sed tamen in partem etiam venit huius gloriæ, cum Arabicum, vt vocant, Alphabetum, linguamq̃ue cultissimam, quam Arabicam Orientalem vocant, excogitarit.

Pineda in
 Salomon.
 præu. lib. 3.
 c. 11.

Sap. 7. 7. ex
 versione
 Tigurina.
 Salomon
 orator exi-
 mius.
 3. Reg. 4.
 31.

Deinde cum ex libro Sapientiæ perspicuum sit, diuinitus illi infusam facultatem sententiosè, copiosè grauitèrque dicendi, ad miraculum vsque exterarum gentium, quæ, vt habet Regum historia, vndique venerant ad audiendam sapientiam Salomonis; cui dubium